

Veileder for et bærekraftig arrangement & skjema som må sendes inn med søknad om reiselivsmidler over NOK 35.000

Visjon for arrangementer: Haugalandet skal være en komplett og tilgjengelig region for bærekraftige arrangement og arrangementsopplevelser.

Destinasjon Haugesund & Haugalandet (DHH) er regionens reisemålselskap – og har som formål å markedsføre regionen og regionens reiselivsbedrifter. Arrangementer, kurs og konferanser gir stor verdiskaping lokalt og regionalt – og er et viktig satsingsområde. DHH skal være regionens ledende innen utviklingen av arrangementsturisme, og fungere som pådriver og profesjonell partner mellom arrangører og lokale reiselivsaktører.

I dette arbeidet er bærekraft en forutsetning. Bærekraft et viktig fokusområde for regionens vedtatte strategier, slik som Veikart for Haugalandet og Regional Reiselivsstrategi, som bygger videre på FNs bærekraftsmål. En arrangør må ha et bevisst forhold til hvordan arrangementet forholder seg til bærekraftmålene.

Denne veilederen har et sett med kriterier innenfor følgende tre hovedområder innenfor bærekraft:

- Sosiale forhold
- Miljø og klima
- Økonomi

Formålet med kriteriene:

- Kriteriene skal fungere som en god og konkret sjekkliste og veileder for arrangører for hvordan en kan gjøre sitt arrangement mer bærekraftig
- Kriteriene legges til grunn i søknadsprosessen ifm. tildeling av reiselivsmidler

Kriterier/matriseskjema

Arrangører kan styre etter kriteriene som er fastsatt, uansett hvilket nivå de til enhver tid befinner seg på. Kriteriene og skjemaet skal bidra til å utvikle arrangementene i en bærekraftig retning. Hovedansvaret for dette vil ligge på den enkelte arrangør og arrangær har også ansvaret for oppdatering og oppfølging av bærekraftselementene.

Det er ønskelig at man får en bærekraftsertifiseringer. Her er noen muligheter:

- FEE (Foundation for Environmental Education) tilbyr ordningen Miljøgodkjent arrangement. Les mer [her](#)
- ISO er et anerkjent internasjonalt verktøy for flere ulike former for sertifiseringer. ISO 20121 er en sertifisering for bærekraftige arrangementer. Les mer [her](#)
- Grønn Festival er et gratis miljømerke for festivaler. Merket får du utdelt når du har gjennomført alle tiltakene i sjekklisten eller når du har forpliktet deg til å gjøre det. Sjekkliste og ressurser ligger på nettsiden. Les mer [her](#)
- Miljøfyrtårn har et sett med kriterier for bærekraftige arrangement. Les mer [her](#) eller ta kontakt med post@miljofyrtarn.no

Kommentarer til kriteriene i de tre fokusområdene:

Økonomisk – kommentarer:

Hva skal til for at et arrangement er bærekraftig økonomisk?

Regnskap og budsjetter skal vise eksisterende og potensiell økonomisk bærekraft. Dersom arrangementet planlegges som et repeterende arrangement, skal budsjetter utarbeides for kommende, planlagte arrangementer.

Arrangementer som genererer tilreisende, overnatting, kjøp av lokale varer og tjenester, bruk av lokale leverandører mm, er positivt for den regionale verdiskapningen, og vektlegges i søknadsprosessen.

Regional verdiskapning eller meromsetning måles gjennom verdiskapingskalkulatoren til Innovasjon Norge (gjelder arrangement som har fått støtte fra og med NOK 100.000,-) hvis arrangementet forutsatt at det er egnet til denne type evaluering.

Det er vanskelig å måle forventet oppmerksomhet eller effekt av markedsføring på ulike markedsflater i kroner og øre. Potensielt antall TV-seere, rekkevidde og oppslag i ulike typer medier o.l samt markedsføring og kommunikasjon i egne kanaler vil vektlegges.

Mer indirekte kan et arrangement også bidra til å styrke regionens verdigrunnlag, identitet og attraksjonsverdi for besøk og tilflytting. Innovasjon og nyteknisk som følge av - eller i forbindelse med - planlegging/gjennomføring av arrangementer vil tillegges positiv verdi i vurderingen. I tillegg vil kontakt med andre arrangører for kompetanseoverføring og læring, være et element som også kan spille inn som en positiv faktor

Det tilrådes at evt., kommersiell og/eller nasjonal arrangør inngår en form for forpliktelse og/eller samarbeid med tilhørende lokal organisasjonen. Denne forutsetning kan legges til grunn for både «økonomisk bærekraft» og «sosial bærekraft»

Miljø - kommentarer

En rekke arrangører leier kun fasiliteter/lokaliteter – og styrer derfor verken avfallshåndtering eller matservering direkte. I slike tilfeller oppfordrer vi til å påvirke eksterne leverandører av disse tjenestene til et bærekraftig miljømessig fokus, eksempelvis gjennom å sikre gode returmuligheter på mat for å redusere matsvinn. Man kan også se på muligheter for at mat er servert i enten gjenbruksløsninger eller i komposterbart materiale. Husk at drikke også kan være servert i gjenbruksløsninger (inkl. panteløsninger).

God logistikk, energiforbruk, transport (både sykling, kollektivt, men også evt. organisert transport) og kortreiste leveranser er elementer som skal vurderes ut fra et miljømessig fokus. Husk at en god plan for hvordan man informerer om mulighetene for transport til deltagere også er viktig.

Det er et mål at større repeterende arrangement skal oppnå en form for miljøgodkjenning.

Sosialt:

Inkludering
Attraksjonsverdi
Kommunikasjon
HMS

Sosial bærekraft - kommentarer

De frivillige er viktige i alle arrangement. Det å ha gode rutiner for kommunikasjon og informasjon overfor de frivillige er viktig.

Et bevisst forhold til inkludering og mangfold er både riktig og viktig. Arrangementer er en viktig sosial arena, både for publikum, deltakere og frivillige/medarbeidere. Større arrangementer bidrar til å bygge stolthet og øke attraksjonen for regionen.

HMS

Pandemien har satt et nødvendig – og enda sterkere fokus på godt HMS-arbeid i forbindelse med nødvendig beredskap og tiltak. Det forutsettes at arrangører har en bevisst og god plan på dette.

Gradering

I arrangørens arbeid med matriseskjema, setter en selv gradering slik en vurderer status for arbeidet innenfor de tre bærekraftsområdene. Dette legges til grunn for videre dialog med destinasjonsselskapet.

Arrangører kan styre etter kriteriene som er fastsatt, uansett hvilket nivå de til enhver tid befinner seg på.

Grad 0 = Ikke igangsatt

Grad 1 = påbegynt prosess for dette feltet

Grad 2 = Utarbeidet plan for temaet, relevant analyse (eks ROS-analyse), identifisert tiltak

Grad 3 = Vedtatt helhetlig plan og planlagte tiltak, inngått forpliktende avtaler, eks budsjett i balanse etc.

Grad 4 = Arrangør kan vise til at konsept fungerer, tiltak er kommunisert ut, gjennomføres på akseptabelt nivå

Grad 5 = Sterk regional betydning, kan vise til gjennomføringsevne. (Innen «Miljø» vil dette være tilstrekkelig for regionens miljøgodkjenning i henhold til standard for miljøgodkjent arrangement)

Grad 6 = Har betydelig nasjonal betydning, inneholder gjerne banebrytende tiltak. (Innen miljø: formell miljøsertifisering)

Økonomi

Forventning: Et bærekraftig arrangement har positive regnskapstall etter at eventuelle varige offentlige tilskudd er medregnet.

Parameter	Hvorfor?	Hvordan måle?	Status						Videre oppfølging
			1	2	3	4	5	6	
Bedrifts-økonomisk resultat	Et arrangement må ha en sunn økonomi i bunn for å kunne være bærekraftig. Om arrangementet er avhengig av offentlige tilskudd, må langsiktigheten være avklart.	Budsjett og regnskap. Måles både med og uten offentlige tilskudd							
Regional verdiskapning	Regional verdiskapning er stor fra mange arrangementer. Stor regional verdiskapning vil gjøre det enklere å yte offentlige tilskudd.	For større arrangement: Arrangementskalkulator For andre: kvalitativ vurdering							
Markeds-verdi	Arrangementer med dekning enten i tradisjonelle medier (eks lineær-TV) eller moderne medier (eks Youtube) har en markedsverdi for regionen, både nasjonalt og internasjonalt	Det er en svært komplisert øvelse og beregne markedsverdi. Beste måleparameter er rekkevidde gjennom relevant mediekanal							
Innovasjon og nytenkning	Arrangementer må over tid fornye seg for å være attraktive for sponsorer, deltakere og tilskuere. Et hvert arrangement må derfor ha et forhold til hvordan innovasjoner kan styrke deres arrangement og regionens øvrige arrangementer	Kvalitet på planen							
Påvirkning på andre arrangementer	Arrangementene skal tilstrebe positive effekter for andre arrangementer gjennom å inngå samarbeid. De skal begrense sin negative påvirkning på økonomien til andre arrangementer. Slik negativ påvirkning kan oppstå hvis konkurransesituasjonen blir for stor	Kvalitativ vurdering basert på kjente arrangementer							

Miljø

Forventning: Et bærekraftig arrangement har et bevisst fokus på miljømessige aspekter ifm. planlegging og gjennomføring

Parameter	Hvorfor?	Hvordan måle?	Status						Videre oppfølging
			1	2	3	4	5	6	
Avfalls-håndtering	Arrangementet må ha en plan for kildesortering	Grad av kildesortering							
Matsvinn	Arrangementet må ha en plan for hvordan matsvinn kan reduseres, herunder avtale om at noen kan overta mat som arrangementet ikke bruker og eventuelle returavtaler	Kvaliteten på planen. Egenrapportering av matsvinn							
Energiforbruk	Arrangementet skal sammen med arenaeier utarbeide en plan for hvordan energiforbruket skal reduseres	Kvalitet på planen. Egenrapportering i etterkant, dersom det ikke er mulig å få tall fra arenaeier							
Transport	Arrangementene skal så langt det er mulig tilby miljøvennlige og kollektive transport-løsninger og informere deltagere om disse	Kvalitet på planen. Kvantitativ rapportering i etterkant							
Lokalprodusert mat	Kortreiste råvarer gir mindre klimapåvirkning, og arrangementene bør der det er mulig ha et tilbud om lokalprodusert mat på menyen	Menyen og salget							
Øvrige innkjøp	Arrangementet skal ha et bevisst forhold til å gjøre bærekraftige innkjøp. Prioriter samarbeid med miljøsertifiserte virksomheter og innkjøp av miljømerkede, fairtrade og/eller økologiske produkter i den grad det er økonomisk forsvarlig.	Kvalitet på planen. Kvantitativ rapportering i etterkant							
Arealer/arena	Arrangementet skal ta hensyn til naturen i området som er i bruk og skåne omkringliggende område. Lokaler bør være miljøvennlige	Gjennomgang og avtale med arenaeier							

Sosialt

Forventning: Arrangementet skal tilstrebe å ha en god og gjennomtenkt struktur for sosial bærekraft

Parameter	Hvorfor?	Hvordan måle?	Status						Videre oppfølging
			1	2	3	4	5	6	
Universell utforming	Arrangementet skal sammen med arenaer jobbe for at universell utforming er ivarettatt på beste måte utfra gjeldende forhold.	Vise til at universell utforming faktisk er belyst og hensyntatt							
Frivillige	De frivillige skal ivaretas på en god måte, og håndtering av de frivillige skal dokumenteres i en plan inkludert effektiv kommunikasjon. Ved mer enn 50 frivillige skal arrangementet ha en person som har frivillige som ansvarsområde	Kvalitet på planen.							
Attraksjons-verdi	Arrangementer har ofte en positiv betydning for et steds attraksjonskraft, og den sosiale bærekraften i et samfunn er avhengig av at folk ønsker å bo der	Kvalitativ vurdering							